

धर्मदेवी नगरपालिका
युवा तथा खेलकुद निर्देशिका २०७६

प्रस्तावना :

विकास अनुशासन र गतिशिलताको पर्यायको रूपमा रहेको खेलकुद क्षेत्रलाई स्वास्थ्य, मर्यादित र प्रतिस्पर्धात्मक तवरबाट सञ्चालन गरी हार जीतलाई सहज रूपमा लिने परीपाटीको विकास गरी, आपसी विश्वास, सहकार्य, समन्वय एकताको माध्यमबाट सामाजिक सद्भाव कायम गर्ने उद्देश्यबाट अभिप्रेरित भई यस क्षेत्रलाई थप मर्यादित बनाउन वाञ्छनीय भएकोले धर्मदेवी नगर कार्यपालिकाले नेपालको संविधानको धारा २२१ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को अधिनमा रहि यो निर्देशिका बनाएको छ ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ:** यस निर्देशिकाको नाम "धर्मदेवी युवा तथा खेलकुद निर्देशिका २०७६" रहनेछ ।
२. यो निर्देशिका नगरकार्यपालिकाबाट पारित भईस्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिबाट लागू हुनेछ ।
३. **परिभाषा:** विषय वा प्रशंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा:
(क) "खेलकुद" भन्नाले धर्मदेवी नगरपालिकाको आयोजना वा स्विकृती वा सहमति लिई खेलाइने खेलकुद समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।
(ख) "खेलाडी" भन्नाले विभिन्न विधाका राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय खेलाडी लाई सम्झनु पर्नेछ ।
(ग) "खेलकुद समिति" भन्नाले यो निर्देशिका बमोजिम गठित धर्मदेवी खेलकुद विकास समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "प्रोत्साहन" भन्नाले खेलाडीलाई दिईने उपहार, सम्मान,पुरस्कारलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २

धर्मदेवी खेलकुद विकास समितिको गठन तथा काम कर्तव्य र अधिकार

४. धर्मदेवी खेलकुद समितिको गठन:

- (१) देहाय बमोजिम धर्मदेवी खेलकुद समितिको गठन हुनेछ :-
- क) अध्यक्ष - नगर कार्यपालिका बोर्डले तोकेको व्यक्ति १ जना
 - ख) उपाध्यक्ष- नगर कार्यपालिका बोर्डले तोकेको व्यक्ति १ जना
 - ग) सदस्य - खेलकुदका विभिन्न विधाबाट एक एक जना पर्ने गरी बढी तोकिएका १८ जना
 - घ) सदस्य सचिव- नगर कार्यपालिकाको सम्बन्धित शाखा हेर्ने तोकिएको कर्मचारी १ जना

५. खेलकुद समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) खेलकुद समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-
- क) नगरपालिकाले तोकेको बजेटको सीमा भित्र रही खेलकुद सञ्चालन गर्ने ,
 - ख) विभिन्न विधाका प्रतिस्पर्धात्मक खेल आयोजना गर्ने,
 - ग) अन्य गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आयोजना गरेका खेलकुद कार्यक्रममा आमन्त्रण गरिएमा धर्मदेवी नगरक्षेत्र भित्रका खेलाडी टीम वा क्लबलाई आवश्यकता र औचित्यका आधारमा सहभागी गराउने,
 - घ) निजी क्षेत्रलाई समेत खेलकुदमा सहभागी र साभेदार बनाउने,

- ड) धर्मदेवी नगरपालिकाको संयोजनमा बिभिन्न विधाका खेलाडीहरूको पहिचान र प्रोत्साहन सम्बन्धि योजना बनाई लागू गर्ने,
- च) खेलकुदको बिकासका लागि प्रदेश सरकारसंग सम्पर्क गर्न नगरपालिकाको परामर्शमा योजना बनाई पेश गर्ने,
- छ) धर्मदेवी नगरलाई खेलकुदको माध्यमबाट उत्कृष्टताको परिचय दिने,
- ज) खेलकुदविकासका लागि योजना बनाई नगर-पालिकाको स्विकृतीमा खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- झ) नगरपालिकाले तोकेको अन्य कार्य गर्ने ।
- ञ) खेलकुद सञ्चालन र व्यवस्थापनको लागि कोष स्थापना गरी सञ्चालन गर्न सक्ने ।
- ६ **खेलकुद समितिका सदस्यहरूलाई हटाउन सकिने:** खेलकुद समितिका कुनै सदस्यको काम चित्त बुझ्दो नभएमा वा खेलकुद समितिबाट सिफारिस भई आएमा नगर कार्यपालिका बोर्डले त्यस्तो सदस्यलाई कुनै बखत पनि हटाउन सक्नेछ । हटाउनु अघि त्यस्तो सदस्यलाई सफाइको मौका दिइनेछ ।
- ७ **खेलकुद समितिको कार्यकाल:** खेलकुद समितिको कार्यकाल २ वर्षको हुनेछ । नगर कार्यपालिका बोर्डले उचित ठानेमा अर्को एक कार्यकाल थप गर्न सक्नेछ ।
- ८ **प्रतिवेदन पेश गर्ने:**
- (१) सम्पन्न भई सकेका खेलकुद, हुन बाँकी खेलकुद तथा खेलकुद सम्बन्धि योजनाहरूको प्रतिवेदन नगरपालिकामा अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) प्रतिवेदनमा आएका विषयहरूलाई नगरपालिकाले बुलेटिन मार्फत सार्वजनिक गर्नेछ ।

९. **खेलकुदको संरक्षण,सम्बर्धन र प्रवर्द्धन :**

- (१) समग्र विधाको खेलकुदको संरक्षण, सम्बर्धन, प्रवर्द्धन र विकास गर्ने दायित्व नगरपालिकाको हुनेछ ।
- (२) खेलकुद सम्बन्धी सम्पूर्ण काम र गतिविधि गरिने कार्य यसै निर्देशिका बमोजिम गठित समितिले गर्नेछ । सो कार्यका लागि नगरपालिकाले आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्नेछ ।

१०. **खेलकुदको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धन:**

- (१) खेलकुद संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी निम्न पदाधिकारीको हुनेछ ।
- क) नगर कार्यपालिका उप प्रमुख - संरक्षक
- ख) खेलकुद विभाग संयोजक - प्रमुख परामर्शदाता
- ग) नगर कार्यपालिकाले तोकेको लक्ष्य प्रतिष्ठित सामाजिक व्यक्तित्व मध्येबाट १ जनाप्रमुख - सल्लाहकार
- (२) नगरपालिकाको आवश्यकता अनुसार थप सल्लाहकार तोक्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ३

आचार संहिता

११. **आचार संहिता :**

- (१) खेल सम्बन्धी विषयका खेलाडी, समिति संयोजक तथा सदस्य, कर्मचारी नगर कार्यपालिका र सभासदहरूले देहाय बमोजिमको आचार संहिता पालना गर्नु पर्नेछ :-
- क) खेलका निर्णायक, खेलाडी, दर्शक, आयोजक कसैले पनि खेल सञ्चालनको समयमा कुनै पनि प्रतिवन्धित लागुऔषध र मादक पदार्थ सेवन गर्न पाईने छैनन ।
- ख) खेलाडी टिमले विदेशी नागरिक समावेश गरेर स्वदेशको खेलाडी टिम बनाउन पाइनेछैन । तर विदेशी खेलाडी समेतलाई आमन्त्रण गरिदा गैर नेपाली टिमलाई मान्यता दिइनेछ ।

- ग) प्रतिस्पर्धात्मक खेल सञ्चालन गर्दा दर्तावाला टिमलाई मात्र मान्यता दिइनेछ । तर कोचिङ्ग कक्षा संचालन गर्न दर्ता नभएको टिमलाई पनि सामेल गराउन सकिनेछ ।
- घ) नैतिक पतन हुने फौजदारी अपराधमा दोषी ठहरीएको खेलाडीलाई खेलको टिमबाट हटाइनेछ ।
- ङ) खेलको विजय पश्चात पाउने सील्ड, ट्रफि कहिँ कतै बेच्न, धरौटी राख्न वा उपहार दिन पाइने छैन । तर कुनै दर्तावाला क्लव विगठन हुन गई उक्त क्लवले प्राप्त गरेका सील्ड, ट्रफि नगरपालिकाको स्विकृतीमा अर्को दर्तावाल क्लवलाई उपहार दिन भने बाधा पर्नेछैन ।
- च) कुनै खेलमा व्यक्तिलाई दिएको उपहार बाहेक टिमले पाएको उपहार व्यक्तिको अधिनमा राख्न पाइनेछैन तर संरक्षण गर्न बाधा पर्नेछैन ।
- छ) खेलको निर्णायक राख्दा तालिम प्राप्त आधिकारिक व्यक्ति बाहेक अरुलाई राख्न पाइनेछैन
- ज) खेलाडीहरूले आपसमा प्रतिस्पर्धा गर्दा आफ्नो टीमको पक्ष लिई क्ल्यापिङ्ग हुटिङ्ग, अनुहार मेकअप र चित्र प्रदर्शन गर्न पाइनेछन् तर विपक्षी टीमका व्यक्तिहरू वा टीमलाई इंगित गरी काटुन, चित्रकारिता, हुटिङ्ग व्यक्तिगत वा संस्थागत नामबाट अशिल्ल शब्द वा अभद्र व्यवहार गर्न पाइने छैन ।
- झ) खेलको प्रतिस्पर्धा निम्ति नगरपालिकाको स्विकृति र इजाजत विना आफ्नो टिमको नाममा जवर्जस्ती चन्दा उठाउन पाइने छैन
- ञ) नगरपालिकाको स्विकृति वा इजाजत लिई उठाइएको चन्दा संस्थाको आम्दानी खातामा आय जनाई सम्बन्धी क्लवबाट पारित गराएर मात्र खर्च गर्न पाइनेछ ।

ट) यस अधिनै अन्यत्र दर्ता भएका वा नगरपालिकामा सूचीकृत भएका संस्थाहरूले नगरपालिकामा लिखित जानकारी दिएर मात्र स्वतन्त्र ढंगले खेल सञ्चालन गर्न पाउनेछन् ।

१२. **सौजन्यता:** दर्तावाला संस्थाहरूले कसैको सौजन्यमा कुनै खेल सञ्चालन गर्न नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृती लिनुपर्नेछ । तर नगरपालिकाले स्विकृत नदिएको खण्डमा भने व्यक्ति वा संस्थाको सौजन्यताबाट प्राप्त नगदी, जिन्सी वा अन्य सहयोगलाई सार्वजनिक गरी खेल संचालन गर्न बाधा पर्ने छैन ।

१३. **खेलकुद विकासका लागि जमिन खरिद तथा उपयोग सम्बन्धी व्यवस्था:** धर्मदेवी नगरपालिकाले नगरपालिका वा वडा कार्यालयको अधिनस्त रही निजी वा सार्वजनिक जमिन खरिद वा उपभोग गर्न सक्नेछ । सार्वजनिक जमिनको उपभोग नगर सभाको निर्णयका आधारमा गर्न सक्नेछ । साथै निजी जमिन खरिद गर्नुपरेको खण्डमा निम्न अनुसारको खरिद समिति बनाई स्थानीय चलनचल्तिको दररेट वा स्थानीय स्तरमा प्रचलित पंचकृत मूल्यांकन का आधारमा वा मालपोत दरका आधारमा समितिको निर्णय अनुसार खरिद वा अधिग्रहण तथा उपभोग गर्न सकिने छ ।

खरिद अधिग्रहण तथा जग्गा खरिद समिति :

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको व्यक्ती: अध्यक्ष
सम्बन्धित वडाको अध्यक्ष सदस्य
कार्यपालिका सदस्य सदस्य
कार्यपालिका सदस्य एक सदस्य
लेखा अधिकृत वा तोकेको व्यक्ती सदस्य सचिव
जग्गा खरिदको अनुगमन गर्नका लागि निम्न अनुसारको खरिद समिति बनाउनु पर्नेछ ।
नगर प्रमुख अध्यक्ष
नगर उप प्रमुख सदस्य
नगर कार्यपालिकाको सदस्य सदस्य

परिच्छेद ४

दर्ता, नविकरण र विघटन

१३. दर्ता र स्वीकृती:

- (१) नगर कार्यपालिका भित्र गठित कुनै पनि संघ संस्था वा क्लव वा खेलकुद संग सम्बन्धित संस्था नगरपालिकामा दर्ता गर्नुपर्नेछ । खेलकुदसंग सम्बन्धि दर्ता नभएका संस्था वा क्लवलाई खेल संचालन गर्न नगरपालिकाले स्वीकृती दिनेछैन ।
- (२) संस्था दर्ता र विधान स्वीकृतीको लागि अनुसूची-१को ढाँचामा निवेदन दिईनु पर्नेछ ,
- (३) संस्था दर्ता र विधान स्वीकृतीको लागि निवेदन पर्न आएमा नगरपालिकाले विधान स्वीकृत गरी संस्था दर्ता गरी अनुसूची-२ को ढाँचामा प्रमाण पत्र दिनु पर्नेछ । सोहि प्रमाण पत्रमा हरेक वर्ष नविकरण भएको विवरण उल्लेख गरी सम्बन्धित कर्मचारीले सही गरी नविकरण गर्नु पर्नेछ,
- (४) पहिल्यै दर्ता भइ सकेको संस्था भए नगरपालिकामा सूचीकृतको लागि अनुसूची-३ को ढाँचामा लिखित निवेदन दिनु पर्नेछ,
- (५) सूचीकृत भएका संस्थाहरूलाई अनुसूची -४ बमोजिम प्रमाण पत्र दिईनेछ । सोही प्रमाण पत्रमा हरेक वर्ष नविकरण भएको विवरण उल्लेख गरी सम्बन्धित कर्मचारीले सही गरी नविकरण गर्नुपर्नेछ,
- (६) दर्ता वा सूचीकृत भएका संस्थाको नविकरण गर्न दिईने निवेदन अनुसूची ५ बमोजिम को ढाँचामा हुनुपर्ने ,
- (७) नगरपालिकामा दर्ता वा सूचीकृत गर्दा आवेदन फारम शूल्क बाहेक अन्य दस्तुर लाग्नेछैन ।

- (८) प्रत्येक वर्षको आषाढ मसान्त भित्र सवै दर्तावाल वा सूचीकृत संस्थाहरूले नगरपालिकामा अनिवार्य नविकरण गराउनु पर्नेछ ।

१४. जरिवाना :

- (१) दर्ता भएका खेलकुद सम्बन्धी संस्थाहरूले नविकरण नगराएमा देहाय बमोजिम जरिवाना गरिनेछ
(क) एक वर्ष सम्म पनि नविकरण नगरेमा रू १०००/-
(ख) दुई वर्ष सम्म पनि नविकरण नगरेमा रू २५००/-
(ग) तीन वर्ष सम्म पनि नविकरण नगरेमा रू ५०००/-
(घ) पाँच वर्ष सम्म पनि नविकरण नगरेमा रू १०,०००/-
- (२) पाँच वर्ष भन्दा बढी समय सम्म पनि नविकरण नगर्ने संस्थालाई दर्ताको सूचीबाट हटाइनेछ । यसरी समयमै नविकरण नगरी दर्ताको सूचीबाट हटाई सकेको संस्थामा संलग्न व्यक्तिको अर्को संस्था दर्ता गरिनेछैन ।
- (३) समयमै नविकरण नगर्ने संस्थाले आफ्नो कोषबाट जरिवाना बुझाउनु पर्नेछ । तर संस्थाको कुनै व्यक्तिका कारणले संस्था नविकरण गर्न विलम्ब हुन गएको भए उक्त व्यक्तिबाट संस्थाले असूल उपर गर्न सक्नेछ ।

१५. संस्थाको विघटन :

- (१) दर्ता भएको खेलकुदका संस्थाहरू देहायको अवस्थामा विघटन हुन सक्नेछन :-
(क) संस्थाका दुई तिहाई बहुमतले संस्था विघटन गर्ने भनी निर्णय गरेमा ,
(ख) लगातार ५ वर्ष सम्म संस्था नविकरण नगरेमा ,
(ग) संस्थाका पदाधिकारी निष्कृत भएमा वा वेपत्ता भएमा ,
(घ) प्राकृतिक विपत्तिको कारणबाट संस्था क्षत विक्षत भएमा ।

१६. विघटित संस्थाको सम्पत्ति:विगठन भएको संस्थाको सम्पत्ति नगरपालिका मातहतमा रहनेछ ।

१७ **खारेजि र बचाउ:** धर्मदेवी नगरपालिका मातहत संचालन हुने खेलकुद सम्बन्धित निर्णय र नीति नियमहरू खारेज हुनेछ । सो बखत भएका खेलकुद गतिविधीहरू यसै निर्देशिका बमोजिम भएको मानिनेछ ।

अनुसूची १
(दफा १३ को उपदफा २ संग सम्बन्धित)

मिति :

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू
धर्मदेवी नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
मुढेशनिश्चरे संखुवासभा

विषय : संस्था दर्ता सम्बन्धमा ।

म/हामीले तपसीलमा उल्लेखित विवरण अनुसारको खेलकुद सम्बन्धी संस्था दर्ता गर्ने मनसायले इच्छुक व्यक्तिहरूको भेलाबाट गठित तदर्थ समितिले संस्थाको विधान समेत तयार गरी सकेकोले एक प्रति विधान यसै निवेदन साथ संलग्न राखी विधान स्वीकृती र संस्था दर्ताका लागि आवेदन गरेको छु/छौं । नियमानुसार संस्था दर्ता गरीदिनु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

संस्थाको कार्यालय रहने स्थान :.....
धर्मदेवी नगरपालिका वार्ड नं.....,
टोलको नाम.....

सचीव	अध्यक्ष
नाम	नाम
मिति	मिति

निवेदन साथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

- संस्थाको विधानको मस्यौदा
- आवेदक र समितिका पदाधिकारीहरूको नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि
- संस्थाको छापको नमूना

अनुसूची २
(दफा १३ को उपदफा ३ संग सम्बन्धित)

धर्मदेवी नगरपालिका कार्यालय,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, मुढेशनिश्चरे संखुवासभा

संस्था दर्ता प्रमाण पत्र

संस्थाको नाम :

ठेगाना :

दर्ता हुदाका बखत रहनु भएका समितिको पदाधिकारी र सदस्य संख्या :
दर्ता हुदाका बखत रहनु भएको अध्यक्षको नाम :

माथि उल्लेखित विवरण भएको संस्थाको विधान स्वीकृत गरी संस्था दर्ताको प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ । धर्मदेवी नगर खेलकुद निर्देशिका र विधानको अधिनमा रही खेलकुद सम्बन्धी गतिविधिहरू संचालन गर्न अनुमति दिईएको छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

संस्था नविकरणको विवरण

कस	संस्थाको नाम	नविकरण भएको मिति	नविकरण दस्तुर	नविकरण गर्ने कर्मचारीको सही र नपा को छाप

अनुसूची ३
(दफा १३ को उपदफा ४ संग सम्बन्धित)

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू
धर्मदेवी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
मुढेशनिश्चरे संखुवासभा

विषय: संस्था सुचिकृत गरिदिनु हुन ।

हामीले तपसिलको विवरण अनुसारको संस्था गठन गरी सञ्चालन गर्दै आएका छौं । नगरपालिकाको नियमानुसार संस्था सूचीकृत गर्नु पर्ने भएकोले नियम अनुसार गरिदिन अनुरोध गर्दछौं ।

संलग्न कागजातहरू

- दर्ता प्रमाण पत्र
- चालु वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन
- कर चुक्ता प्रमाण पत्र
- समितिको निर्णय

सचीव

अध्यक्ष

अनुसूची ४
(दफा १३ को उपदफा ५ संग सम्बन्धित)

धर्मदेवी नगरपालिका कार्यालय,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
मुढेशनिश्चरे संखुवासभा

संस्था सूचीकृत प्रमाण पत्र

संस्थाको नाम :

ठेगाना :

दर्ता हुदाका बखत रहनु भएका समितिको पदाधिकारी र सदस्य संख्या :
दर्ता हुदाका बखत रहनु भएको अध्यक्षको नाम :

माथि उल्लिखित विवरण भएको संस्था सूचीकृत गरी प्रमाण पत्र प्रदान गरिएकोछ । धर्मदेवी नगर खेलकुद निर्देशिका र विधानको अधिनमा रही खेलकुद सम्बन्धी गतीविधीहरू संचालन गर्न अनुमति दिईएको छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

संस्था नविकरणको विवरण

क्रस	संस्थाको नाम	नविकरण भएको मिति	नविकरण दस्तुर	नविकरण गर्ने कर्मचारीको सही र नपा को छाप

अनुसूची ५
(दफा १३ को उपदफा ६ संग सम्बन्धित)

मिति :

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू
धर्मदेवी नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
मुढेशनिश्चरे संखुवासभा

विषय : संस्था नविकरण गरी पाउँ ।

.....नामक संस्था यस नगरपालिकामा दर्ता/सूचीकृत भई खेलकुद सम्बन्धी गतीविधीहरू संचालन गरी रहेको हुदा तपशिल बमोजिमका कागज पत्र संलग्न राखी नविकरण गरीपाउँ भनि निवेदन गर्न आएको छु /छौ । अतः आर्थिक बर्ष.....को संस्था नविकरण भएको

निवेदन साथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

- क) आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
- ख) संस्थाको वार्षिक गतीविधि,
- ग) भावि योजना र बजेट

निबेदक

-०००-